

Kostenbesparing voor de gemeente door de inzet van Samen Oplopen

Samen Oplopen

Goede vrijwilligers(gezinnen) lopen samen op met gezinnen met complexe zorgen of stress, onder begeleiding van een deskundige professional.

Inhoud

1. Kostenbesparing door de inzet van Samen Oplopen.....	1
2. Casus 1 en 2 (lichte en complexe begeleiding door Samen Oplopen):.....	1
3. Voorbeeld gemeente Zeist, in 2019, het 9e jaar van Samen Oplopen.	5

1. Kostenbesparing door de inzet van Samen Oplopen

Grofweg kun je zeggen dat Samen Oplopen voor 10% van de gebruikelijke kosten goede zorg levert aan een gezin met complexe problemen.

Professionele inzet bij een meervoudig probleemgezin kost volgens verschillende inschattingen tussen de € 75.000 per jaar ('Zicht op Effect', © Movisie, kennis en aanpak van sociale vraagstukken, 2014). En € 104.000 euro per jaar ([maatschappelijke prijslijst](#), 2017, jaarlijkse inzet bij een multiprobleemgezin). Onze ervaring in de gezinnen is dat Samen Oplopen zware hulpverlening voor minstens 25% (maar meestal 50%) voorkomt of overneemt.

Samen Oplopen kost gemiddeld € 2.300 per jaar: de inzet van vrijwilliger samen met een professional.

**Besparing: 18.750 (25% van 75.000) – 2.300 = € 16.450 per gezin per jaar.
Bij 20 gezinnen per jaar is dit € 329.000 per jaar besparing op de zorgkosten.**

Als voorbeeld beschrijven we 2 casussen en de besparing voor de zorgkosten in Zeist (130 koppelingen/jaar)

2. Casus 1 en 2 (lichte en complexe begeleiding door Samen Oplopen):

Gezin H.

Lichte ondersteuning

Hanida komt uit Afghanistan en woont met haar man en twee dochters in een flat. Ze is zwanger en heeft zwangerschapsdiabetes. De systemen en post van Nederland begrijpen vind ze lastig. Ook is er weinig geld te besteden. Ze wil graag Nederlands leren en haar kinderen helpen om het goed op school te doen. De juf belt. Ze heeft zorgen en moeder miste een afspraak. Ze wil hulpverlening inschakelen. De hulpverlening belt Samen Oplopen. Daarna komt vrijwilliger Geesje. Zij brengt ontspanning en hartelijkheid. Samen verzamelen moeder en Geesje babypullen, gaan ze naar de juf op school, de gynaecoloog en regelen prik materiaal voor de diabetes. Geesje leest en speelt ook met de kinderen en helpt

Hanida met ingewikkelde brieven en het OV, helpt vader met zoeken naar werk en vertelt hoe men in Nederland denkt en doet.

Lea is de coördinator van Hanida en Lea. Zij overlegt met het consultatiebureau, de verloskundige, de intern begeleider van school en de doorverwijzer.

'Geesje is alles voor mij', zegt Hanida, 'ze is als mijn zus, mijn moeder en mijn vriendin.' Na twee jaar samen oplopen weet het gezin de weg zelf te vinden en verandert het wekelijks contact in elkaar zo nu en dan eens whatsappen en opzoeken.

Preventie: welke zorg (en zorgkosten) zijn er voorkomen?

(volgens maatschappelijk prijslijst – 'Zicht op effect', Movisie, juni 2014):

- Maatschappelijk werk (gedurende 8 maanden – ongeveer 25 afspraken a een uur) 25 x € 65 = € 1625
- Schuldhulpverlening: € 1.500
- Opvoedhulp CJG: 10 gesprekken a 1,5 uur € 7.500
- Thuisbegeleiding: 1 jaar lang wekelijks 2x2 uur (100 uur), na 1 jaar 1x2 u (50 uur) = 150 x € 65 = € 9.750
- Man geholpen aan werk; dus 1 uitkering minder van de sociale dienst: 1 jaar geen uitkering: 12.000 euro

Uitgespaarde kosten totaal: € 32.375

Kosten Samen Oplopen per jaar: € 2.300 (7% van de uitgespaarde kosten)

Casus Gezin K.

Complexe casus

Alleenstaande Nederlandse moeder, 3 kinderen van 4-6-8 jaar. Moeder heeft een omgangsregeling met haar ex waar de kinderen niet veilig zijn, volgens haar. Ze heeft schulden, last van de ophoping papieren, alles groeit haar boven het hoofd, ze is continu 'in paniek' en scheldt op de kinderen. Kinderen doen het niet goed op school. Moeder heeft een ingewikkelde nieuwe relatie die veel aandacht vraagt.

In de loop van de tijd blijkt dat een kind een ernstige afwijking heeft.

Voordat Samen Oplopen in het gezin komt is er ingeschakeld aan zorg:

- AMK (nu 'veilig thuis') komt een onderzoek doen
- Jeugdzorg
- Maatschappelijk werk komt voor de opvoeding
- Onderzoek kinderen loopt via GGZ.
- Kinderarts + Kinder-GGZ
- Psycholoog voor moeder
- Voedselbank inloophuis

Samen Oplopen wordt ingeschakeld door maatschappelijk werk. In het intakegesprek met moeder geeft zij haar behoeften aan:

- Dat een vrijwilliger af en toe langs komt, helpen kinderen naar bed brengen, mee kijken wat kan ik veranderen. Soms iets met 1^e en 2^e zoon kan doen, zodat ik iets met 3^e zoon kan doen.
- Coaching - Mijn verhaal kwijt kunnen.
- Dingen waar ik niet aan toe kom (financiën).
- Mee naar instanties zoals de sociale raadslieden en Sociale Dienst

Doel van de koppeling:

- Kinderen zitten beter in hun vel. Doen het beter op school.
- Kinderen minder druk, betere opvoeding, ontwikkeling gaat beter.
- Financieel overzicht en goed beheer van financiën.
- Uit de uitkeringssituatie komen. Een baan vinden.
- Meer overzicht en oplossingen in de gezinsproblematiek.
- Moeder is minder moe.

De vrijwilliger is een potige maar ruimdenkende dame. Ze is 68 jaar en heeft ooit een school voor speciaal onderwijs opgericht en geleid. Moeder en zij hebben al snel een erg leuk en vriendschappelijk contact.

De vrijwilliger:

- Loopt samen met moeder en de kinderen in het bos met de hond (activeren).
- Ondertussen coacht zij moeder bij verschillende onderwerpen: contact ex-man, scheiding, opvoeding, haar nieuwe relatie en huishouden.
- Helpt met de kinderen naar bed brengen, past soms op en doet goed opvoeden voor.
- Helpt solliciteren (bleek je tanden, trek wat leuks aan, dit en dat zeg je...). Moeder heeft werk gevonden.
- Papieren zijn uit 2 dozen geordend in mappen. Er is overzicht in de financiën. Bekeken wordt of schuldsanering nodig is -> ja.
- Gaat mee naar mediator, sociale dienst, sociaal raadslieden en schuldregeling, helpt met invullen papieren (moeder geeft aan dat ze alleen niet zou zijn gegaan en/of zaken niet begrepen zou hebben).
- Moeder kan elk moment van de dag, avond en in het weekend bellen met de vrijwilliger als ze het even niet meer ziet zitten. Dit komt +/- 3x per week voor.

Professionele Coördinator:

- Overleg met Veilig thuis, maatschappelijk werk, CJG, Sociaal Raadslieden, huisarts, 2^e-lijns zorg voor de kinderen, Pedagoog van CJG die contact heeft met vader (de ex).
- Toeleiding naar sociaal raadslieden en schuldregeling.
- Coaching van vrijwilliger door om de week te bellen of mailen.
- Regelmatig naar gezin gaan om de problematiek te horen en terug te koppelen aan professionals (bellen en mailen).
- Regelmatig bellen en whatsappen met moeder.
- Kinderen in de VIR plaatsen.
- Coördinatie van zorg opzetten.
- Netwerk gesprekken organiseren en verslagen registreren in Jeugdlijn van CJG.
- Jeugdsportfonds en jeugd cultuurfonds regelen voor de kinderen.

Kortom: vrijwilliger en coördinator leveren samen de zorg aan een complex gezin. Iets dat anders gedaan zou worden door maatschappelijk werk, thuisbegeleiding, ambulante hulpverlening en SAVE.

Gevolg:

- **Moeder is uit de uitkeringssituatie, heeft een baan.**
- **Is haar schulden aan het af lossen.**
- **Vervoer geregeld** via ander vrijwilligers Samen oplopen voor naschoolse dagbehandeling van kind.
- Via de buurt is **oppas geregeld** (heeft moeder zelf gedaan, stimuleren Eigen Kracht).
- Ingewikkelde relatie is verbroken. Moeder richt zich op zichzelf en gezin.
- Moeder is sterker en heeft sociale netwerk uitgebreid.
- **jeugdzorg is gestopt.**
- **psychiatrische hulp is gestopt.**
- **maatschappelijk werk is gestopt.**
- Er is alleen nog hulp voor 3^e kind via ziekenhuis (kind blijkt aangeboren afwijkingen te hebben).
- Kinderen doen het goed.
- Moeder heeft overzicht, zit goed in haar vel. Heeft meer rust.

Moeder: 'De vrijwilliger was mijn psycholoog, maatschappelijk werker, moeder, vriendin en coach tegelijk. Ik heb aan haar meer gehad dat aan alle andere afspraken met de rest bij elkaar. Zij kwam thuis, en deed het samen met mij in mijn eigen situatie. Ik heb in hen vertrouwen en ben blij dat er niet meer 5 gezichten in mijn huis komen, of dat ik naar hen moet.'

Preventie: welke zorg (en zorgkosten) zijn er voorkomen?

(volgens maatschappelijk prijslijst – 'Zicht op effect', Movisie, juni 2014):

- Maatschappelijk werk (gedurende 8 maanden – ongeveer 25 afspraken a een uur) 25 x € 65 = € 1.625
- Crisisopname GGZ (€ 290/dag) 5 x € 290 = € 1.450
- 70 uur psycholoog à € 80/uur: € 5.600
- Deeltijd behandeling 2e lijns GGZ (16 weken): € 8.000
- Schuldhulpverlening: € 1.500
- Jeugdhulp: € 7.500
- Raad voor de kindbescherming: € 3.500
- Thuisbegeleiding: 1 jaar lang wekelijks 2 x 2,5 uur (250 uur)= 250 x € 65 = € 16.250
- Vervoer kind naar medisch kinderdagverblijf: € 100/week. € 100x47 = € 4.700
- Geholpen aan werk, 1 jaar geen uitkering: € 12.000

Uitgespaarde kosten totaal: € 62.125

Kosten Samen Oplopen per jaar: € 2.300 (3,7 % van de uitgespaarde kosten)

In dit geval was de Kans op uithuisplaatsingen reëel geweest gezien de zeer complexe en onveilige (psychische) situatie voor de kinderen:

- Uithuisplaatsing kind: 3x € 40.000 = € 120.000

Uitgespaarde kosten totaal incl. (voorkomen) uithuisplaatsing: € 182.125

Kosten Samen Oplopen per jaar: € 2.300 (1,3 % van de kosten)

3. Voorbeeld gemeente Zeist

We geven hier een rekenvoorbeeld van de kosten en kostenbesparing door Samen Oplopen in Zeist. De cijfers zijn van 2019, het 9e jaar dat Samen Oplopen in deze gemeente actief is.

Rekensom totale inzet vrijwilligers en coördinatoren

Uren vrijwilliger in een gezin (1,5 tot 5 uur per week)	3,2 uur / week (gemiddeld)
Uren coördinator (hulpverlener) per koppeling	0,8 uur / week
Totaal aantal uur begeleiding:	4 uur per week
Totaal aantal uur begeleiding per jaar (50 wkn)	200 uur per gezin.

Op elk moment begeleidt Samen Oplopen Zeist 90 lopende koppelingen. Daarnaast stromen er jaarlijks ongeveer 40-45 koppels in en uit. Dit betekent dat Samen Oplopen gedurende een jaar 130 à 135 koppelingen begeleidt.

Totaal aantal koppels per jaar:	130 begeleide koppelingen
Bedrag per jaar voor begeleiding koppels (personeel+overhead):	€ 270.845
Kosten per koppeling (130 per jaar):	€ 2080
Aantal uren begeleiding per koppel:	200 uur
Aantal bestede uren per jaar aan begeleiden koppels (90 koppels):	18.000 uur /jaar
Uurprijs begeleiding van een complex gezin door een vrijwilliger, samen met professionele coördinator (€ 170.000 : 18.000 uur):	€ 9,40

Resultaat, uitgedrukt in besparing in euro's op het terrein van gemeentelijke zorg

Kosten

Professionele inzet bij een meervoudig probleemgezin kost volgens verschillende inschattingen tussen de € 75.000 per jaar ('Zicht op Effect', © Movisie, kennis en aanpak van sociale vraagstukken, 2014). En € 104.000 euro per jaar ([maatschappelijke prijslijst](#), 2017, jaarlijkse inzet bij een multiprobleemgezin). Onze ervaring in de gezinnen is dat Samen Oplopen zware hulpverlening voor minstens 25% (maar meestal 50%) voorkomt of overneemt.

Een koppeling van een goede vrijwilliger aan een gezin bij Samen Oplopen kost € 2.300 à 2.500 per jaar.

Mogelijke berekeningen van besparing

- **Besparing inzet professionals (CJG en Sociaal Team)**

Wij zien in de praktijk dat er in de gezinnen waar een vrijwilliger van Samen Oplopen meedenkt, minder professionele zorg nodig is. Onze aanname is dat het gaat om een gemiddelde van 3 tot 5 uur professionele zorg per gezin.

We maken dan de som dat er bij 90 gezinnen op jaarbasis 4 uur per week x 50 weken per jaar x € 75 / uur minder aan professionele inzet nodig is.

Dat betekent een besparing van 1.350.000 euro voor de gemeente Zeist.

Bovenstaande som is de meest lichte berekening. Als we er bij optellen dat we ongeveer 5x per jaar zware geïndiceerde zorg, een OTS (Onder Toezicht Stelling door de kinderrechter: een gezinsvoogd deelt

de verantwoording voor de kinderen met de ouder) of uithuisplaatsing voorkomen valt de besparing veel hoger uit.

- **Besparing zorgkosten**

Een andere som die we kunnen maken is de volgende: zoals eerdergenoemd kost professionele hulpverlening in een complex gezin € 75.000-104.000 per gezin per jaar. Onze ervaring in de gezinnen is dat Samen Oplopen zware hulpverlening voor minstens 50 % voorkomt (of overneemt). Dat geeft een besparing van 50%, of wel 37.500 tot 52.000 euro. Dit geldt voor 90 lopende koppelingen per jaar. Dit betekent een besparing van € 3.375.000 a €4.700.000 op zorgkosten.

Ter vergelijking: de begroting van Samen Oplopen in Zeist is € 362.000

- **Waarde inzet vrijwilligers**

De inzet van de vrijwilligers: 90 (x 3,2 uur per week) opgeteld met de vrijwilligersinzet van vrijwilligers die helpen klussen, administreren en besturen zo'n 16 u per vrijwilliger per maand.

Afgerond aantal vrijwilligers: 100

100 vrijwilligers hebben met hun 19.200 uur per jaar en een fictief uurtarief van €40 een waarde van ongeveer € 768.000

Conclusie

Een besparing van €2.000.000 a € 4.000.000 per jaar in Zeist door de inzet van Samen Oplopen is realistisch. De kosten voor de gemeente Zeist (begeleiding gezinnen) aan Samen Oplopen zijn begroot op € 320.000 per jaar (2019).

(N.B. Inclusief organisatie van activiteiten voor gezinnen is dit € 362.000)

Grofweg kun je zeggen dat Samen Oplopen voor 10% van de gebruikelijke kosten goede zorg levert aan een gezin met complexe problemen.